

A szomáli menekültek, diaszpórák és integrációs kihívásaik

Marsai Viktor
marsai.viktor@uni-nke.hu

„I against my brother
My brother and I against my half-brother,
my brothers and I against my father,
my father’s household against my uncle’s household,
our two households (my uncle’s and mine) against the rest
of the immediate kin,
the Immediate kin against non-immediate members of the
clan,
my clan against other clans and,
finally my nation (clanfamily) and I against the world!”

Adaptivitás, túlélés és spórolás

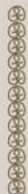

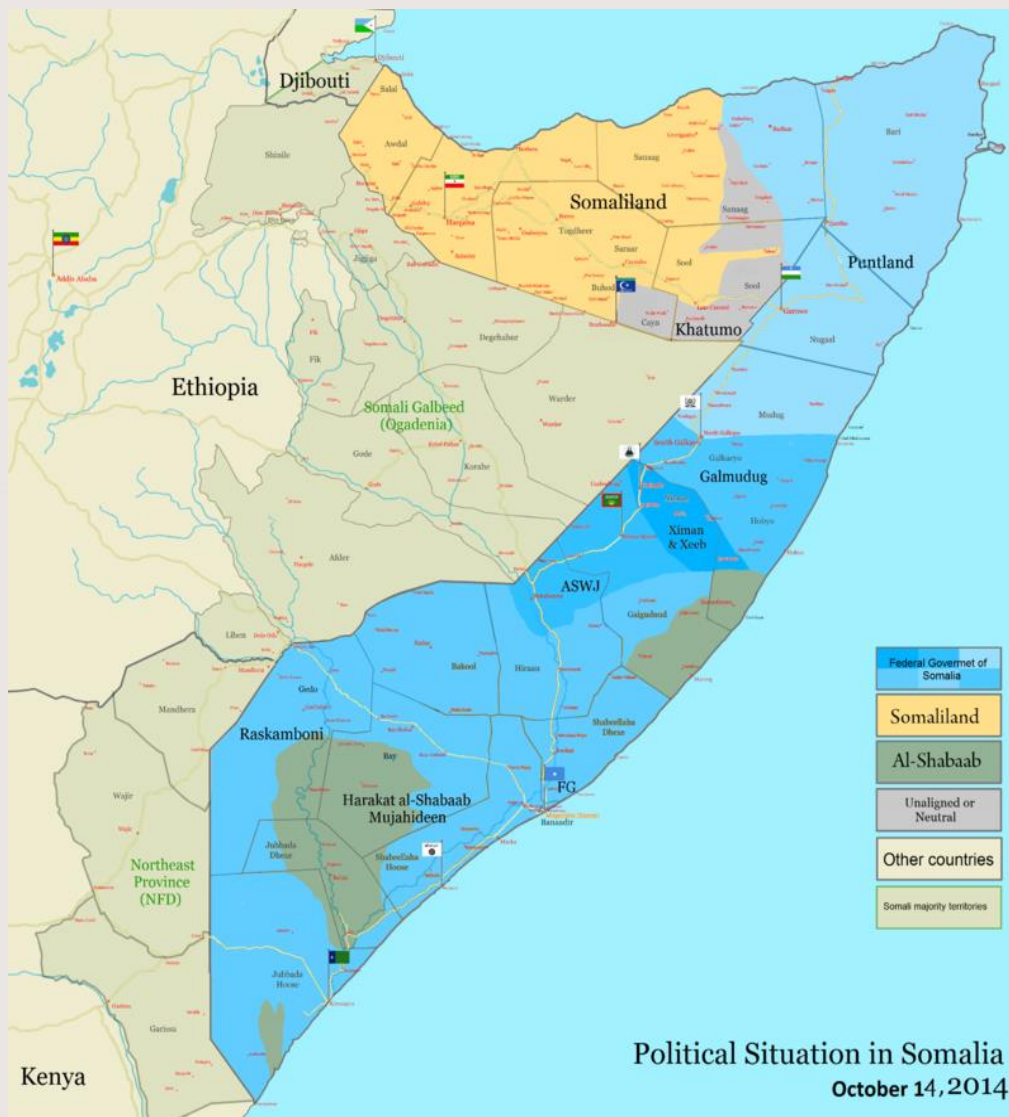
Tartalom

- Mit is jelent, hogy Szomália?
- Szomália mint kibocsátó
- A szomáli menekültek
- A szomáli diaszpóra és integrációs kihívásai
- Konklúziók

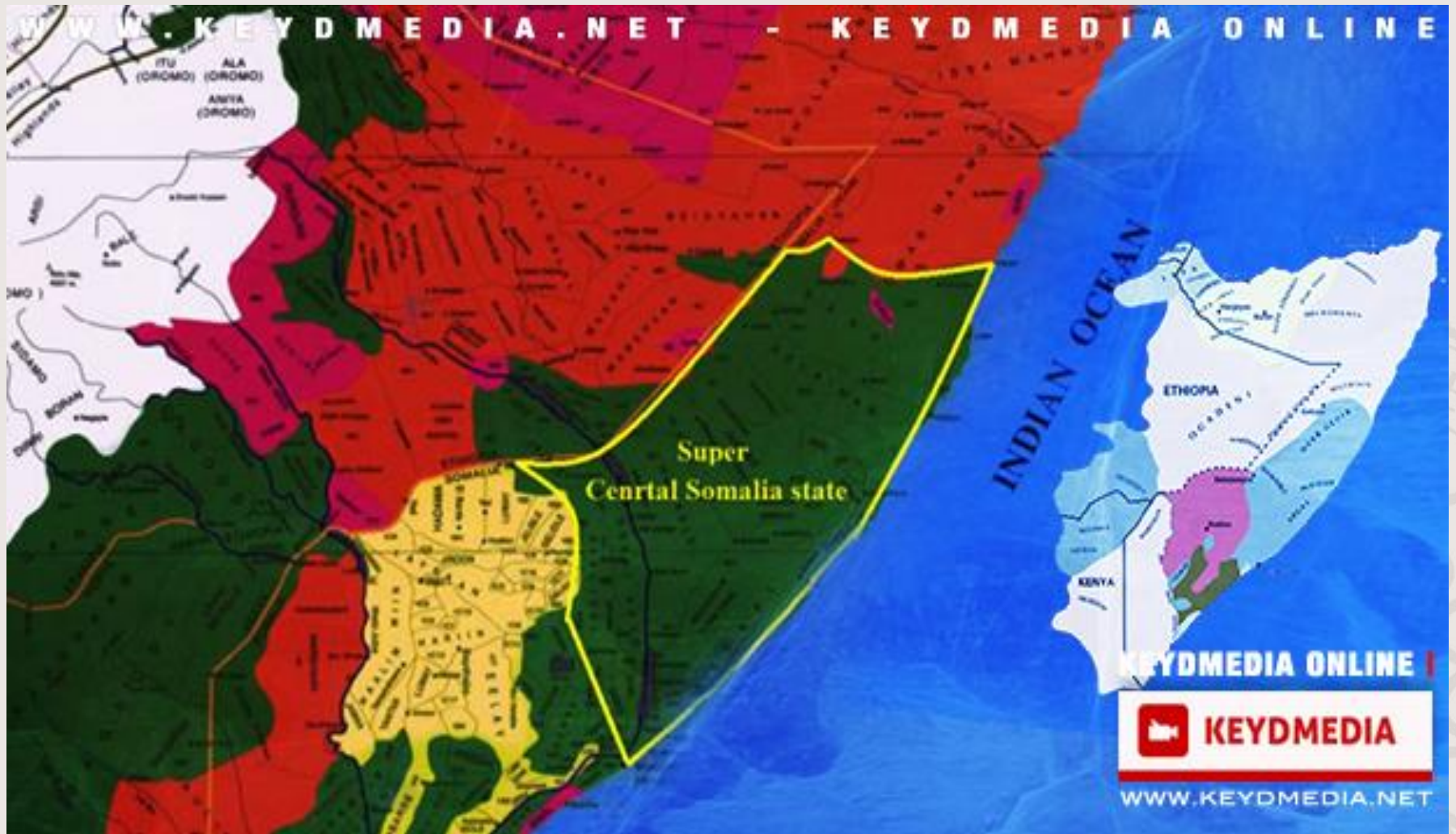

Mit is jelent, hogy Szomália? – politikailag

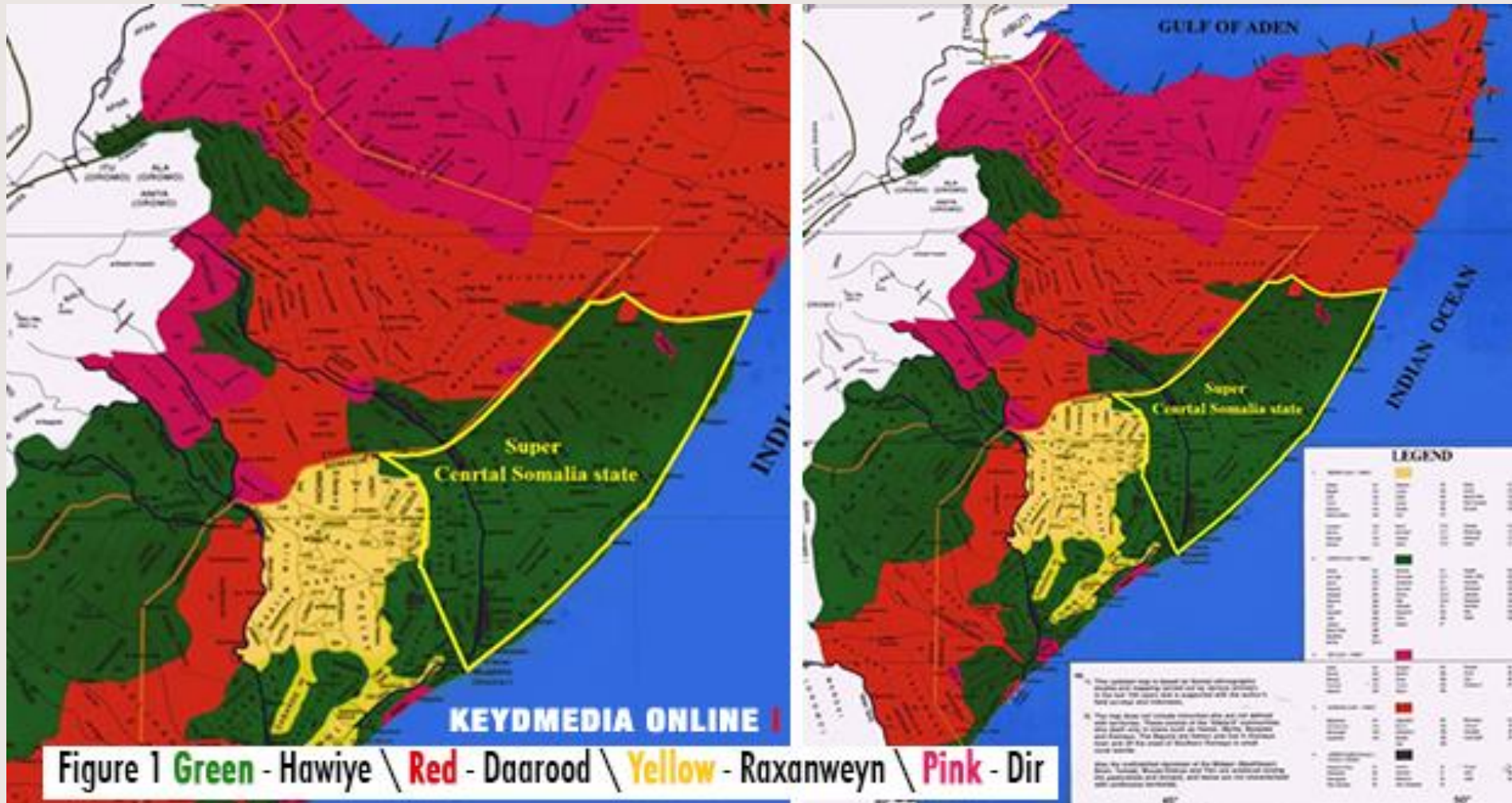

Mit is jelent, hogy Szomália? - társadalmilag

Mit is jelent, hogy Szomália? - társadalmilag

Szomália mint kibocsátó

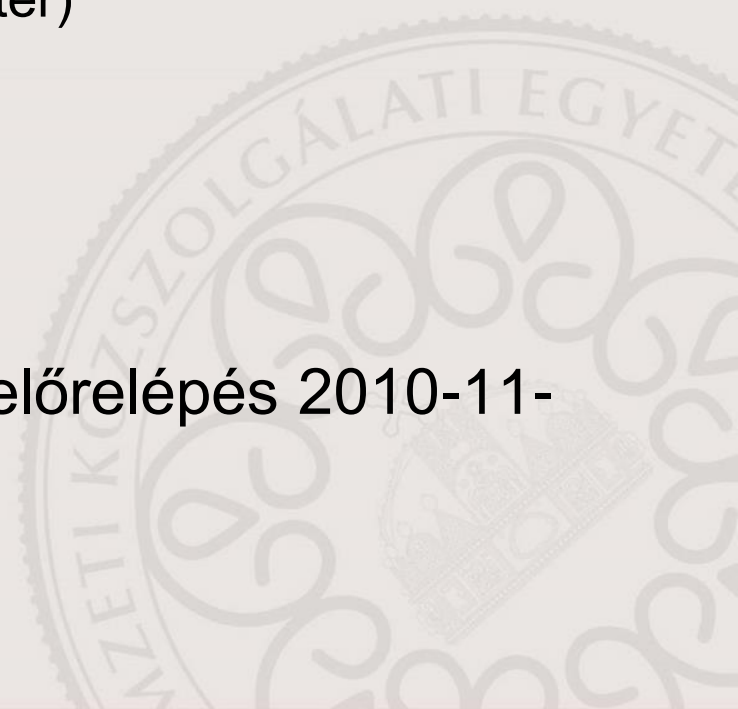
- 1978-tól polgárháború – menekültek első hulláma – nagy kláncsaládok között
- 1991: állami összeomlás, majd éhínség – második hullám (elsősorban folyóvölgyi közösségek + Barre támogatói)
  - Sikertelen nemzetközi beavatkozás 1992-1995
- Állandósuló káosz – dzsihádisták csoportok felemelkedése (al-Sabáb)
- 2006-tól ismét fokozódó erőszak – harmadik hullám
- 2011-es éhínség – negyedik hullám
- 2012: Szomáli Szövetségi Kormány – 21 év után az első nemzetközileg elismert kormányzat

Szomália mint kibocsátó

- **Eredmények**
  - 2014: már csak a 2. helyen a Fragile States Indexen
  - Javuló biztonsági helyzet – a helyi viszonyokhoz képest
  - Ingatlanbumm
  - Növekvő kereskedelem (kikötő, repülőtér)
  - Al-Sabáb részleges visszaszorítása
  - Sírások
  - Diaszpóra hazatérő tagjai
  - Jemenből menekülők – 25 000 fő
- Az átlagpolgárok számára komoly előrelépés 2010-11-hez képest

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

Szomália mint kibocsátó

- Kudarok
  - Al-Sabáb transzformációja – terrorhullám
  - FGS nem hoz érdemi változást
  - Továbbra is regionális fenyegetés
- A központi hatalom hiánya rendkívül sebezhetővé teszi
  - El Nino (aszály, áradások)
  - Klánháború

A szomáli menekültek

- UNHCR – 975 673:
  - Kenya – Dadaab: ~420 000
  - Etiópia: ~251 000
  - Jemen: ~249 000
  - Uganda: ~32 000

- Európa:
  - 2014: ~6000
  - 2015: eddig több mint 10 000

A szomáli diaszpóra

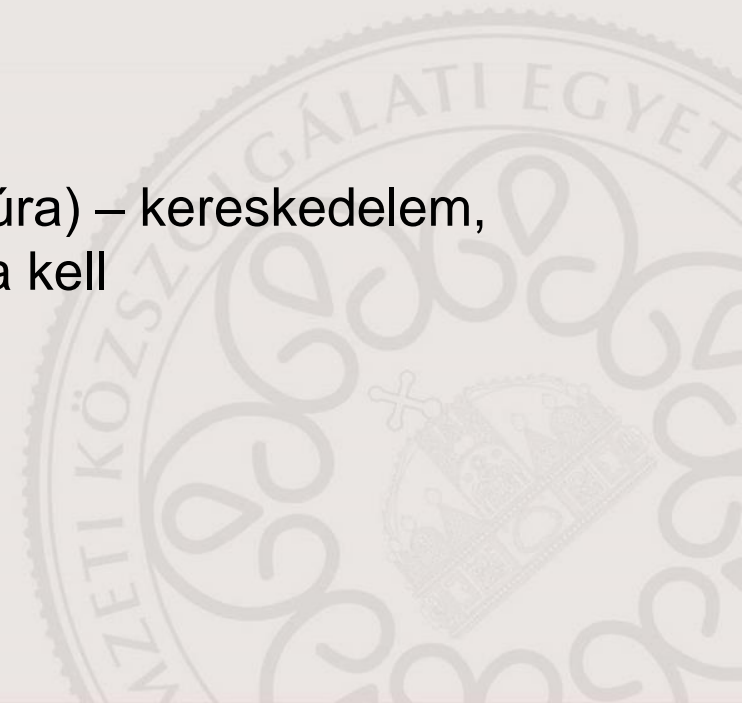
- Senki nem tudja, valójában mekkora – és mit számolnak bele (szomszéd államok) – 1-3 millió
- Döntő – bár gyakran vitatott politikai szerep – a szomáli államépítésben

	Yemen	200,000 ^[1]
	Canada	200,000 ^[2]
	United Kingdom	190,000 ^[3]
	United States	185,700 ^[4]
	Sweden	57,752 ^[5]
	United Arab Emirates	70,000 ^[6]
	South Africa	140,000 ^[7]
	Netherlands	52,432 ^[8]
	Norway	60,651 ^[9]
	Saudi Arabia	65,000 ^[10]
	Denmark	26,645 ^[11]
	Finland	22,721 ^[12]
	Australia	14,914 ^[13]
	Italy	13,112 ^[14]
	Pakistan	4,500 ^[15]
	New Zealand	1,617 ^[16]

A szomáli diaszpóra

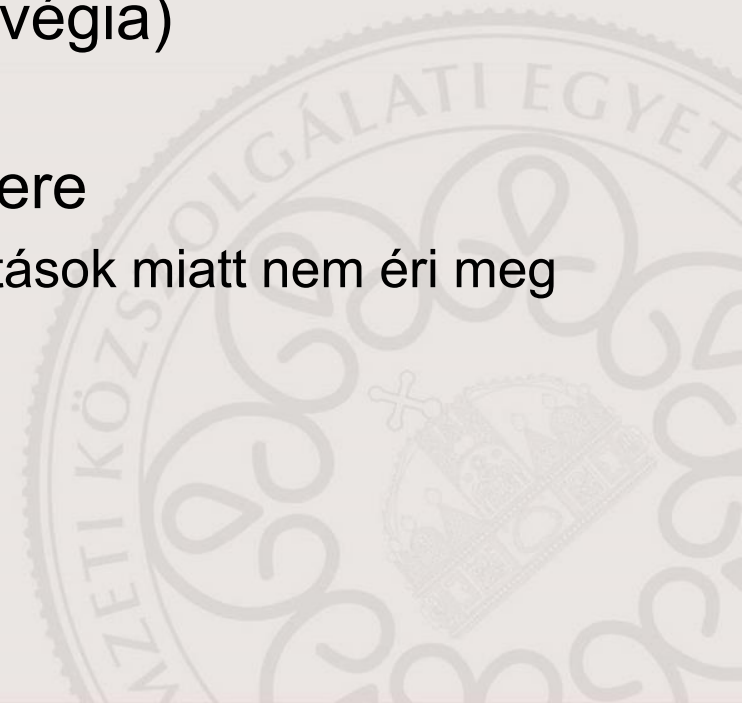
- Komoly kutatások
- Változó fokú integráció
- Magasan képzett szakemberek a `80-as, `90-es években
  - Viszonylag zökkenőmentes
- De már ekkor az átlagnépesség is
- Kettős mérce:
  - A szomálik leleményesek (nomád kultúra) – kereskedelem, vállalkozások (Dél-Afrika) – de csak ha kell
  - Ugyanakkor ennek a negatív oldalai is

A szomáli diaszpóra

- Klánrendszerrel magukkal hozzák – nagy tömbök – klánviszályok
- Korábban érkezettek és később érkezettek között
- Nők helyzete – jobb esély a munkaerőpiacon – belső feszültségek – rengeteg válás (Norvégia)
  - Férfiak hátrányban – kevés szaktudás
- Jóléti társadalmak szociális rendszere
  - Szállodai munkás – de a szociális ellátások miatt nem éri meg dolgozni
- Khat
- Hazautalások - kétarcúság

A szomáli diaszpóra

- Magas munkanélküliség (Helsinki: 40 %), kimaradás az iskolából
- Gettósodás
- Erős szomáli identitás + iszlamizáció– második, harmadik generáció
- Poligámia
- Bűnözés
  - Szervezett bűnözői csoportok (Olaszország, Kanada)
  - Zavargások (Stockholm 2013)
- Terrorizmus
  - Befogadó országban is (London 2005, Ausztrália)
  - Kezdetben al-Sabáb (Minneapolis)
  - Ma már ISIS

A szomáli diaszpóra

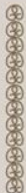
- Vannak többé-kevésbé sikeres példák (Dél-Afrika, Kenya, Öböl-államok) – ugyan párhuzamos társadalom, de komoly gazdasági tevékenység
- Ok: nincs más választásuk

Konklúziók

- Szomáliában fejlődés a biztonsági helyzetben, de gyors változás nem várható– továbbra is jönni fognak (háborús menekültek helyett gazdasági migránsok?)
- Szemben a `80-as, `90-es évekkel egyre kevesebb sikeres integráció + 2., 3. generációs bevándorlók, mert
  - Szakképzettség és nyelvtudás hiánya
  - Traumatizált csoportok, polgárháborús örökség
  - Identitásválság – eleve nehezen adják fel
  - „elképzelt haza”
- Nagy arányban szélsőséges válaszok
  - Bűnözés
  - Radikalizáció
  - Jóléti rendszer kihasználása

Konklúzió

- Van esély legalább részleges integrációra – de csak ott, ahol egyértelmű szabályok, alternatíva nélkül

Köszönöm a figyelmet!

